

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér-óra 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Meghívás.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának határozatából

Kossuth Lajos

megdicsőült nagy hazánk fia emléke iránti kegyeletünk lerovása céljából csütörtökön márczius 29-én d. e. II órakor a Szabadságtéren

gyászünnepély

fog rendeztetni, melyre Arad szab. kir. összes hatóságai, intézményei, egyletei, társulatai és polgárai ezennel meghívotnak.

Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Gyülekezés és sorakozás a városháztéren.
2. Felvonulás a Szabadság-térre, hol is:
  - a) az egyesült dalárdák a Hymnust éneklék,
  - b) nagytisz. Frmt Lajos evang. lelkész ur imát mond,
  - c) az egyesült dalárdák alkalmi gyászdalt adnak elő,
  - d) nagytiszt. Frint Lajos evang. lelkész ur gyászbeszédet tart,
  - e) az egyesült dalárdák a „Szózatot” éneklék.

Az ünnepélyen részt venni kívánó testületek és egyéb küldöttségek tisztelettel felkéretnek, hogy d. e. tíz órakor a városháztéren megjelenni sziveskedjenek. A zászlókkal megjelenő egyesületek kéretnek zászlóikat kibontva, de gyászfátyollal bevonva hozni ki az ünnepélyhez.

Arad, 1894. márcz. 27-én.

A rendező bizottság.

Meghívás.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságát 1894. évi márczius hó 28-ik napján délután 4 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre össze hívom.

Targy: Indítvány Kossuth Lajos nagy hazánkfiának Budapesten f. évi április hó 1-én tartandó temetésén Arad sz. kir. város közönségének képviseltetésére egy küldöttség kirendelése iránt.

Arad 1894. márczius hó 27-ik napján.

Fábián László,
főispán.

Politikai képtelenség.

Arad, márczius 27.

(—s.) A hazafiságnak álarcza alatt már megint a legvakmerőbb visszaéléseket követték el, melyek a legsajnálato-sabb eredményekre vezettek éppen az ország szívében, a fővárosban, a mely pedig a turini nagy férfiu országos végtisztességadásának színhelye lesz. Meg vagyunk róla győződve, hogy a józan és értelmes vidék, melyet a fővárosiak bizonyos kicsinyléssel szoktak magukkal ellentétbe állítani, megbotránkozással vett tudomást arról a rut és lelkiismeretlen játékról, amit oda fön a fővárosban űztek. Mert a vidék sokkal mérsékeltbb, sokkal bölcsőbb politikai felfogással bír, mint a főváros, ahol mindig akadnak lelkiismeretlen izgatók, a kiknek kezében a csöcselék vak eszköz, s a kik a politikát ennek segítségével átjátszák az utczára. Ők maguk azonban elég ravaszok és óvatosak arra, hogy a sötét háttérben meghuzzák magukat, ahol az igazságszolgáltatás büntető keze elől elrejtőzhetnek. Es ha a iusticia kinyújtott karja mégis eléri őket, akkor mindjárt előállanak képviselői immunitásukkal és hirlapirói salvus conductusukkal, és nagy hangon beszélnek, interpellálnak és irnak a rendőrség erőszakoskodásáról és brutalitásáról. — Igen kérem, ilyen kaliberü urak azok, a kik a tüntetéseket kezdeményezik, szervezik, rendezik és a tömeg közé elvegyülve az izgatottságot szitják, ezeknek tulajdonítandó végelemzésben, hogy a tömeg kövekkal beveri az ablakokat, téglákkal dobálja fejbe a rendőroket és veszélyeztetni az élet és vagyonbiztonságot.

A tömeg tudatlan és tájékozatlan, s azért vakon indul hangzatos jelszavak után, melyeket lelketlen izgatók roszhiszemüleg közéje szórnak. S ez az oka, hogy a tömeg vakbuzgóságból és szenvedélyből a legmesszibb végletekig elmegy, ahol aztán szembe találja magát az állami jogrend megtorló hatalmával.

A jelszavakat, melyek ezuttal ki vannak adva, a legrosszabb hipokrizissal gondolták ki. Kossuth Lajosnak tevékenysége, különösen pedig 1848-iki működése kétség kívül korszakalkotó jelentőséggel bír hazánk történetében és Kossuth Lajos neve a népszerűségnek oly hatalmas erejével, a lelkesedésnek oly bűvös varázsával bír minden magyar emberre, hogy mi sem könnyebb, mint a legnagyobb elkeseredést fölkelteni olyan intézkedésekkel szemben, melyeknek intenczióját Kossuth ellen irányzottanak félremagyarázni lehet. Ez könnyíti meg azok hely-

zetét, akik Kossuth nevének firmája alatt izgatnak, és viszont megnehezíti éppen a tisztességesen és higgadtan gondolkozó hazafiak pozícióját, kiknek a tulhajtott Kossuth kultuszt mérsékelniök és helyes irányba terelniök kell. Amazok a hazafias frázisok olcsó és könnyü segélyével dolgoznak, emezeknek ellenben az eszélyesség és tapintat nehezen kezelhető eszközeivel kell amazokkal szemben boldogulniök.

A fegyvereknek e különbözősége teszi oly egyenlőtlené a harcot, mely most a 48-iki idők nagy reformátorának halála alkalmából kitört. A végtisztesség befejezéséig e harcz bizonyára szünetel, de azután rövid idő mulva ismét ki fog ujulni, aminek az ország politikai békeje és nyugalma bizony sajnos kárát fogja vallani. Pedig hát ezek a 48-as urak valódi politikai képtelenséget torsiroznak akkor, midön a magyar állam részéről olyan elismerést akarnak Kossuth Lajossal szemben, aminőt ő — bármilyen nagy volt is — egy ember létére a magyar állammal szemben mindig megtagadott.

KOSSUTH LAJOS.

Arad, márczius 27.

Amig Kossuth Lajos holtteste át nem lesz adva az anyaföldnek, a melynek népét ő tette szabaddá, addig állandóan gyászol a nemzet és a közös bánatban osztozik Arad megye és Arad város közönsége is.

Mindegyre szaporodnak a gyászlobogók és szaporodnak a részvétüket kifejező körök, testületek és társulatok.

Az országos gyász újabb hírel alább következnek.

Kossuth a ravatalon.

Turinból távirják márczius hó 26-ról:

Kossuth Lajos holttestét ma délelőtt tették koporsóba.

Az elhelyezés után Kossuth Ferencnek eszébe jutott, hogy atyja gyakran emlegette azt a szent ereklyét, a melyet Thaly Kálmántól kapott 1890-ben október 18-án: II. Rákóczy Ferenoz szemfedőjének egyik sarkát s hogy atyja többször kifejezte azon kívánságát, hogy ezt az ereklyét holta után a szívére tegyék. Kossuth Ferencz teljesítette az óhajtást s most a két, szépen himzett arany és ezüst rosette ott fekszik a halott szíve fölött.

A koporsót most éjjel 2 órakor átvitték a Valdensisek templomába.

Kossuth Ferencz, ifj. Kossuth Lajos, az Ambrozovics család, gr. Ká-

rolyi Gábor és Helfy Ignác voltak a nagy közönség első sorában.

A koporsó mellé kíséretül a város díszőrséget adott.

A templom ajtajában Peyrot lelkes teljes temetési ornatibusban fogadta a menetet.

Mikor a nagy rézkoporsót levették a kocsiról, mindenkinek könybe lábadt a szeme. Sokan zokogásban törtek ki.

Peyrot rövid beszédben vigasztalta a sírázókat.

A Miatyánkból vett vezérigét szavaihoz, s valóban megható prédikációt mondott. Ennek végeztével az egész közönség elimádkozta a Miatyánkot.

A koporsót a kivilágított templomban egyszerű ravatalra tették. Ezt csak holnap díszítik fel.

A templomban a gyertyák egész éjjel égnek.

A templomba a népet aligha bocsátják be, mert a holttest arcán vörös foltok jelentkeznek s meg lehet, hogy Budapestben sem lesz közszemlére kitéve.

Most belépő jegyekkel nézhetni meg a halottat. A jegyeket Márkus József alpolgármester adja ki.

A koporsót szerdán este 9 órakor viszik ki a vasuti indóházhoz. 10 órakor indul a vonat s pénteken délután 2 órakor érkezik Budapestre.

A temetés Budapesten.

A temetés rendező bizottsága már végleg megállapodott abban, hogy a nagy halottat a nyugati pályaudvarba hozzák, főleg pedig azért, hogy a menet, mely előreláthatólag óriási nagy lesz, fennakadás nélkül juthasson el a nemzeti muzeumhoz.

A bizottság felhívta a temetés-rendező vállalatot, hogy a díszítéseket úgy a pályaudvaron, mint a menet utvonalaán kezdje meg.

A nyugati pályaudvar érkezési oldalán a perront, a külső falat és azt a termet, a melyben a küldöttségek foglalnak helyet, teljesen fekete drapériával vonják be.

A pályaudvar érkezési oldalán levő üvegernyőt, valamint a falakat teljesen feketére vonják, nemkülönben a Terézkeruti homlokzatot egész az üvegfalig. Ezen felül, hogy a világosság áthatolhasson, csupán az első emeleti üvegfal oszlopait vonják be fekete posztóval. A terézkeruti homlokzat között levő háromszöget szintén bevonják. A díszítést úgy eszközlik, hogy a közlekedésben semmi fennakadás ne történjék.

E váróteremben egyszerű állvány lesz, a melyre addig helyezik el a koporsót, amíg a turini küldöttség a nagy halottat átadja a budapesti bizottságnak.

A mint az átadás megtörtént, a koporsót elhelyezik az ott levő hat lovas díszkocsira, s azon a nemzeti muzeum előcsarnokába viszik.

A rendező-bizottság külön belépőjegyeket ad ki azok számára, akik a peronon s azok számára kik az érkezési oldal udvarán foglalhatnak helyet.

A menet utvonalaán függő, átvett gyászlófogókat alkalmaznak még a házak között mintegy 100 öl távolságban áthuzott kötéltre. A lobogók 10 méter hosszúságúak, s 6 méter szélesek lesznek. Ily óriási zászlókat huznak fel a Muzeum-, Károly-, Váci-köruton, az Andrássy-uton, az Oktogon-térig, azután az Erzsébet-köruton s a Kerepesi-uton a temetőig.

A nemzeti muzeum előcsarnokát már kifirittették, s hozzáfogtak a két oldalcsarnok s a köröcsarnok díszítéséhez.

Az egész csarnokot fekete posztóval vonják be, s a köröcsarnokban állítják fel a díszes ravatalt. Az egész csarnokot valóságos virágos kertté alakítják át.

A nagy közönség a főbejáraton juthat a ravatalhoz, de a csarnokot két ajtón hagyhatja el, hogy ez által a torlódást elkerülhessék.

Távozhatnak az oldalbejáraton, s a ravatal háta mögötti kijáráson.

A muzeum csarnokában felállítandó ravatalt Kossuth családi czimere ékesíti.

Az olasz király részvéte.

Crispi miniszterelnöknek Umberto király nevében Turin város polgármesteréhez intézett részvét-távirata, teljes szövegében így hangzik:

„Ő Felseje a király meghagyta nekem, hogy bizzam meg önt azzal, hogy személyes részvétnyilatkozatát vigye meg a Kossuth testvéreknek dicső atyjok halála alkalmából.”

Kossuth fiai válaszolva erre a részvétnyilatkozatra, táviratot intéztek Crispi miniszterelnökhöz, melyben arra kéri őt, hogy fejezze ki Umberto királynak a részvéteért mély köszönetüket s biztosítsa a királyi családot törhetetlen odaadásukról.

Budapest csendben.

A nagy gyászhoz mindenképen méltó most Budapest képe.

A feltámadás örömnepén is, olyan esőndes, mondhatni komor volt a város, a milyennek talán minden száz esztendőben egyszer.

A rendőrség, katonaság nem vonult ki az utcákra: tüntetés, zajos csoportosulások sem fordultak elő.

Hogy a zavargás újból elő ne forduljon, polgárőrséget alakítottak, ez vigyáz ezentúl Budapestben, az eddig volt tüntetések színhelyén a rendre, míg a halottat el nem temetik. Országgyűlési képviselők és egyetemi polgárok vállalták magokra a nagy felelősséggel járó tisztelet, s ha a cél szolgálatában ki nem dőlnek, ha tervök hajója össze nem török, nagy dicséret, nagy köszönet illeti őket meg.

Aradváros ifjuságához.

Kossuth Lajos hazánk nagy fiának emlékére Aradváros törvényhatósága f. hó 29-én délelőtt gyászünnepélyt rendez a Szabadságtéren.

A kiküldött rendező bizottság a rendfentartására alulírott kéretvén fel; hazafias tisztelettel fordulok Aradváros lelkes ifjuságához kérvén, hogy a hazafias kegyelet zavartalan teljesíthetése érdekében közreműködni sziveskedjék.

A rendfentartó bizottság ma délelőtt tíz órakor a városháza földszinti kistermében ülést tart, melyre mindazon igen tisztelt ifjakat, kik a rendfentartásban közreműködni szivesek lesznek, tisztelettel meghívom.

Kovács Vincze,
a rendfentartó bizottság
elnöke.

Az aradi gyászünnep.

A holnap, csütörtökön folyó hó 29-én délelőtt tizenegy órakor rendezendő gyászünnepély alkalmával a városházán egybegyűlő hatóságok, intézetek, az eddig bejelentett testületek és egyesületek következő sorrendben fognak a városházától a Szabadságtérre felvonulni:

1. A városi hatóság és törvényhatósági bizottság;
2. az 1848-49-iki honvédek egylete.
3. az állami hivatalok képviselői;
4. Aradvármegye küldöttsége;
5. a hitfelekezetek képviselői;
6. az egyesült dalárdák;
7. A tanítóegyesületek (középiskolák, tanítóképző, keresk. akadémia, városi iskolák tanárai, tanítói);
8. a kereskedelmi és iparkamara;
9. a kereskedelmi testület és a pénzügyezetek;
10. az ipartestület (a különböző szakcsoportokkal azok zászlói alatt);
11. a két nőegylet és a vöröskereszt-egylet;
12. a szegénytanulókat segélyező egylet;

13. függetlenségi kör;
- Kossuth-asztaltársaság;
- magyarvárosi asztaltársaság;
14. lövészegylet;
15. filharmonikusok;
16. I. aradi betegsegélyző és temetkezési egylet;
17. iparosok betegsegélyző és temetkezési egylete;
18. az önkéntes tűzoltók egylete;
19. a hadastyánok;
20. „Concordia“;
21. a hadászok;
22. általános munkás betegsegélyző-egylet;
23. keresk. ifjak betegsegélyző-egylete;
24. pinczéregylet.

A menet ugyanezen sorrendben helyezkedik el a Szabadságtéren akképen, hogy a honvédegylet a sátor alatt felállítandó oltár jobb oldalán foglal állást zászlójával, a dalárdák egyenesen a tribünön állanak fel, míg a sátor alatti széksorok az 1, 3, 4, 5 és 11 pontok alatt felsoroltak számára tartatnak fenn. A többi küldöttségek az elzárt terület baloldalán kezdik a sorfalat és érkezési rendben folytatják azt a tribün körül a jobboldali korlátig bezárván a négyszöget. A küldöttségek által zárt négyszögön túli terület a nagy közönség rendelkezésére bocsátatik.

Aradi föld Kossuth feje alatt.

Vasárnap reggel Aradváros országgyűlési képviselője táviratilag kereste meg Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármestert az iránt, hogy küldjön neki sürgősen földet a vértanuk vesztőhelyéről.

A polgármester készséggel teljesítette a megkeresést s megbízása folytán Boxbérg Frigyes városgazda nyomban kiment a vesztőhelyre, a domb minden oldaláról mintegy 3 kgr. súlyú földet vett és azzal felutazott Budapestre.

Atzél Péter a földet átvevén, személyesen utazott le vele Turinba, a hol a földet Kossuth feje alatt fogják a koporsóban elhelyezni.

A szabadságtér dísz.

Aradváros szabadságtéren, a hol a nemzet halottjának lelki üdvéért holnap gyásztisztiszelet lesz, sok munkás kéz dolgozik Zemplényi Sándor felügyelete alatt a tér feldíszítésén, az oltár felállításán.

Még nincs készen semmi s máris megkapó képet nyújtanak a díszítések részletei. A térnek a városi bérház melletti fele egészen a vértanuszobor monumentális csoportozatáig fehérre festett s gyászdrapériával bevont póznákkal van bekerítve, a melyeken nemzetiszín drapéria fut körül. A póznák tetején gyásztrikolórok lengenek s fekete drapériák folynak össze.

A vértanuszobor talapzatánál készül a díszes oltár, melynek két oldalán óriási háromlábú kandelláberekben öröktűz fog égni. A díszes oltárral szemben, — melyet Csutak Károly épít kiváló ízléssel, — pódium készül 150 dalár számára.

Maga a szobor szintén be lesz vonva fekete lepellel, úgy azonban, hogy azért a bronzóriások is láthatók lesznek. A Hungaria alakja által tartott bronzkoszorúból négy óriási drapéria folyik le a talapzatra s ez fogja többé-kevésbé elföldni a szoborrészeket.

A teret környező bérházak homlokzata zászlókkal és drapériákkal lesz ékítve.

A gázlámpák a városházától, a honnan a gyászmenet felvonulása történik, az Andrássy-tér, Vörösmarty és Atzél Péter utcák és a Szabadságtér minden oldalán gyászleppellel bevonják és a mise tartama alatt égni fognak.

Az aradi Kölcsey-Egyesület a temetésén.

Az aradi Kölcsey-egyesület elhatározta, hogy Kossuth Lajos ravatalára, mely köré egy ország könnyező küldöttsége gyülekezik, ezüst babérkoszorút helyez, mely fekete moire-selyemből készült szalagján a következő felirással: Kossuth Lajosnak, a magyar közművelődés utörőjének.

A temetésen pedig öttagu küldöttség által fogja magát képviseltetni.

Az ügyvédek meghívója.

Az aradi ügyvédi kamara részéről a legmélyebb fájdalomtól áthatva felkérjük kartársainkat, hogy Kossuth Lajos hazánk nagy alkotójának elhunytá alkalmából folyó évi márczius hó 29-én délelőtti 11 órakor Aradon a vértanuk szobra előtt megtartandó gyászistenti tiszteletnél testületileg megjelenni sziveskedjenek.

A gyülekezés a városház előtti téren lesz és onnan történik a felvonulás a szabadságtérre.

Az aradi ügyvédi kamarának 1894. évi márczius hó 27-én tartott üléséből.

Hász Sándor,
kir. tanácsos, elnök.

Vizer Péter,
titkár.

A szabadságharcz muzeum koszorúja.

Az aradi szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma koszorút küld a nagy halott ravatalára. A koszorú szalagján a következő felírás van:

Kossuth Lajosnak, a magyar népszabadság halhatatlan utörőjének.

A temetésen öttagu küldöttséggel fogja magát képviseltetni.

Az aradi zsidó hitközség gyásza.

Az aradi zsidó hitközség tegnapelőtt délelőtt 10 órakor Bing Vilmos elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya volt: a részvét kifejezése Kossuth halálán.

Bing Vilmos elnök az egybegyűlték üdvözlése után meghatottan indokolta az okot, mely a rendkívüli közgyűlés összehívását vont maga után.

— A gyász ez, melyben résztvesz a nemzet minden tagja. Van itt sok öreg ember, a kinek ifjusága visszanyulik abba az időbe, melyben Kossuth Lajos oroszán bátorsággal, a lángész hatalmával és a honszeretet rajongó lelkesedésével harcolt a magyar nemzet szabadságáért. Azóta elfolyt sok idő és megváltozott itt e hazában sok viszony, de a magyarok hálája nem feledkezhetett meg egyik legnagyobb fiáról, az egész művelt emberiség által tisztelt Kossuth Lajosról, kinek alakja kiragogy e század történelméből s rávilágít a népek szabadságának és haladásának útjára, mint a világító torony, mely a hajósnépnek megvilágítja a partokat, melyeken ki kell kötniök.

Szólo megragadó vonásokban ecsetelte, a honszerelemnek, milyen hatalmas érzése lüktetett Kossuth keblében, a ki lethargiájából fölébresztette a nemzetet, a szabadságharcz után az egész világ rokonszenvét kivívta a magyar ügynek stb.

Az éljenzéssel fogadott szép beszéd után bejelentette, hogy a haláleset megtörténtekor az aradi zsidó egyház középületeire kitűzette a fekete lobogókat, az iskolákat pedig bezáratta.

Indítványára azután a közgyűlés egyhangulag a következő határozatokat hozta:

1. Az aradi zsidó hitközség jegyzőkönyvében megörökíti Kossuth Lajos halhatatlan érdemeit, halála fölött pedig mélyen érzett gyászának ad kifejezést.

2. A gyászszertartáson, mely Aradon márczius 29-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a szabadságtéren, küldöttséggel képviselteti magát.

3. A turini, a budapesti és aradi gyász-

szertartások napján a zsidó felekezeti iskolák zárva lesznek.

4. Kossuth Lajos emlékére az aradi zsidó hitközség gyászistentiszteletet fog rendezni.

A kereskedő ifjak küldöttsége.

Az aradi kereskedő ifjak közművelődési köre hétfőn este Tedschi Viktor elnökle alatt választmányi ülést tartott. — Kossuth Lajos elhalálása felett jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki, melyet jegyzőkönyvi kivonatban határozott a gyászoló család tagjaival közölni. Kossuth temetésén küldöttségileg képviselteti magát. Ravatalára pedig babérkoszorút helyez. A küldöttség tagjai Adler Andor, Adler Vilmos, Schléinger Lipót, Groszman Bernát és Weinberger János egyesületi tagokból fog állani. Aradvárosa által rendezendő gyászszertartáson csütörtökön az egyesület szintén képviselteti magát.

Az aradi 48-as honvédegylet küldöttsége.

Az aradi honvédegyletnek hétfőn délután az első aradi takarékpénztár épületében rendkívüli közgyűlése volt. Lukácsy Miklós elnökle alatt. Elnök szívből fakadó őszinte szavakban és teljesen elérzékenyülve emlékezett meg Kossuth Lajos elhalálásáról. Hosszabb beszédben vázolta a nagy veszteséget, mely Kossuth elhalálásával a magyar hazát a 48-as honvédek érte. Az aradi honvédegylet részvétiratban határozta kifejezni Kossuth fiai előtt végtelmen mély fájdalomát.

Ezután elhatározták, hogy az aradi gyászszertartáson, valamint a temetésen küldöttségileg a 29-ik honvédszászlóalj osztatászlójával vesz részt. A küldöttségben részt vesznek: Lukácsy Miklós elnök, Gruber Ede alelnök, Jankai József, Bruszt Jakab, May Samu és Hoshok Ferencz. Az egylet tagjai elhatározták, hogy 6 hétig gyászt fognak viselni.

Felhívás.

Az aradi kereskedelmi testület a boldogult nagy hazánkfia, Kossuth Lajos emlékezetére folyó hó 29-én városunkban tartandó gyászünnepeken testületileg részt vevén, az elnökség ezennel felkéri a testületi tag urakat, hogy a mondott napon délelőtt fél 11 órakor a kereskedelmi akadémia épületében megjelenni sziveskedjenek.

Az ipartestület tagjaihoz.

A holnap, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartandó kegyeletes gyászünnepeken az ipartestület tagjai a régi czéh-zászlókkal fogván megjelenni, felhívának mindazon iparcsoportok, melyeknek régi zászlója a templomban elhelyezve van, hogy e zászlóknak kihozásáról, fekete fátyollal bevonásáról gondoskodni sziveskedjenek és eme zászlók alatt csütörtökön reggel pontban fél tíz órakor az iparosháznál gyülekezzenek. Innen tíz órakor történik az ipartestület felvonulása a városházra. A testület elnöksége reméli, hogy az ezer főnyi nagy testület a nap jelentőségéhez és a testület méltóságához illő nagy számban, az őszinte zászlókkal fog megjelenni. Az elnökség.

A magyarvárosiak részvéte.

A magyarvárosi polgári jótékonycélu asztaltársaság vasárnap K. Varga József alelnök elnökle alatt rendkívüli ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a gyászoló családhoz részvétáviratot intéznek és a ravatalra Budapesten babérkoszorút helyeznek.

A babérkoszorút K. Varga József alelnök viszi fel Budapestre s helyezi el küldői nevében. Nemzetiszínű szalagján fekete nyomással a következő felirat olvasható: „A nemzet megdicsőült szellemóriásának — Az arad-magyarvárosi polgári jótékonycélu asztaltársaság.”

Az asztaltársaság tegnap délelőtt a következő részvétáviratot adta fel:

Kossuth Ferencz urnak

Turin.

Az arad magyarvárosi polgári jótékonycélu asztaltársaság mélyen meghatva gyászolja nemzetünk felszabadítóját és őszinte részvétét tolmácsolja.

Sturm Károly,
titkár.

K. Varga József,
alelnök.

Meghívás.

A magyarvárosi asztaltársaság tagjait felkérjük, hogy holnap reggel fél 9 órakor Huzó István kávéházában a gyászistentiszteletre leendő kivonulás céljából megjelenni sziveskedjenek.

Az elnökség.

Az aradi Kossuth-asztaltársaság

tagjait felkérjük, csütörtökön d. e. 9 órakor az asztaltársaság rendes helyiségében összejönni, innen történik testületileg a felvonulás a városháza elé, a hol a csatlakozás a többi társulatokhoz, egyletekhez és felvonulás a gyászünnepeyre. A tagok kéretnek gyászszal bevont jelvénynyel megjelenni. — Az elnökség.

Adakozások Kossuth szobrára.

Az „Aradi első takarékpénztár“-nál kitett iven eddig Kossuth Lajos szobrára aláírtak:

Aradi első takarékpénztár 200 frt, Nikodém János 20 frt, Domány József 20 frt, Sallai Béla dr. 10 frt, Tedschi Victor 5 frt, Lukácsy Miklós 5 frt, Hann Alajos 5 frt, Eckhart Ede 2 frt, Zöldy Jenő 2 frt, Herold Gyula 2 frt, Vertány Simon 2 frt, Lacza Gyula 2 frt, Buchsbau Dezső 2 frt, Dörny Arthur 2 frt, Kristóry Dezső 5 frt, Mihalik Béla 1 frt, Maresch Gyula 10 frt, Szontagh Géza 2 frt, Mayer Dániel 5 frt, Lengyel Tivadar 5 frt, Lengyel Victor Frigyes 5 frt, Assael Adolf Abraham 5 frt, Glück Dezső 5 frt, Kell Manó 5 frt, Szabó Albert 5 frt. Összesen 332 frt.

Kossuth-rekvium Kisjenőn.

— Saját tudósítónktól. —

Kisjenő, márczius 26.

Ott fekszik a ravatalon, kinek szive utolsó dobbanására gyászbaborult az ország. Egy nemzet egy hanggá verődött sirását viszi a szellő hulláma Turin felé és megkezdődnek a gyászünnepek.

Kis-Jenő-Erdőhegy közönsége ma róta le kegyeletét Kossuth Lajos, nagy hazánkfia iránt. Két órakor kezdődött a gyászünnepe, hanem már egy órával előbb a gyászos tömeg tengere hullámozott a ref. templom előtti téren, hol a gyászünnepe megtartandó volt.

Kis-Jenő-Erdőhegy hölgyei és a vidékről besereglett számlálhatatlan résztvevők talpig gyászban előzönlötték a teret, hogy a legnagyobb szabadsághős halálára tartandó ünnepeken könyeiket elsirhassák. A házakról komoly némasággal lengtek a fekete zászlók, az tüzletek zárva mind s csak a harangok sirató zugása töltötte be a léget.

Pontban két órakor emelkedett fel Csíh a Márton, Erdőhegy ékezzavú ev. ref. lelkésze és meghatottságtól remegő hangon mondta el imáját a nagy hazafi lelki üdvéért.

Az ima után szívhöz szóló, lelkes szavakkal adta elő szép gyászbeszédét, s oly megrázó erővel aradt a szó ajkairól, hogy a hallgatók szemeiből pataként ömlött a könny.

A gyászbeszéd után gyászdal következett, melynek elhangzása után a közönség a szózatot énekelte el.

Ezután ifj. Kráitz Lajos tartott emlékbeszédet Kossuth Lajos felett. Ragyogó szónoklata, nemes, hévteljes előadása nagy hatást tett a hallgatókra.

A lélekemelő gyászünnepe a „Kossuth Lajos asztaltársaság“ dallal végződött. Még nem látott és tán nemis fog Kis-Jenő-Erdőhegy közönsége ily megható, szívet, lelket megkapó ünnepeket látni, s ha diszebb ünnepek lesznek is másutt, a kegyelet bensősége és a gyász igazsága nem lehet nagyobb.

A rendezés főérdeme Lázár Zoárd dr. kir. járásbíróé, ki az ünnepeket kezdeményezte és az erdőhegyi előjáróságá valamint a Kis-Jenő-Erdőhegy illetőségű egyetemi hallgatóké.

IDŐJÁRÁS.

Légnomás: reggel 7 órakor 763.3 milliméter, délután 2 órakor 761.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $0^{\circ} + 0.7$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 11.5$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 1, délután 2 órakor EN. 5. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az atóbi 24 órában: 0 milliméter.

Az új évnegyed.

— Előfizetőinkhez. —

Április hó 1-ével új évnegyed kezdődik.

A legtöbb lap megüti ilyenkor a reklám dobját s eget-földet ígér régi és újonnan összetoborzandó előfizetőinek. Az igazgató rendszerint aztán beváltatlanul maradnak.

Mi nem ígérünk semmit. Egészen a régi programunkhoz tartjuk magunkat.

Már a lefolyt évnegyedben meggyőződhetett a közönség arról, hogy az „Aradi Közlöny” szerkesztősége minden erejével oda törekszik, mikép elevenen összeállított, tartalmas, tárgyilagos és hűen tájékoztató lapot nyújtson az olvasó kezébe. Különösen szükségesnek látta ezt a jelen politikai körülmények közt, mikor a képviselőház oly fontos reformjavaslatokat tárgyal. Igyekeznünk fogunk, hogy az új évnegyedben még inkább megfeleljünk a közönség igényeinek s megérdemeljük a pártfogolást.

Nap nap után van alkalmunk bizonyítani, hogy lapunk az események érdekességével lépést tart. Távirataink bőrsége és megbízhatósága a közönség részéről is elismeréssel találkozik. A képviselőház nagyfontosságú tárgyalásait saját tudósítónk fővárosi levelei illusztrálják.

Hír-rovatunk hű tükre társadalmi életünknek, s a napi eseményeknek nemcsak Aradról, de a vidékről is, mert levelezőink számát folyton szaporítjuk.

Kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek s lapunkat ismerőseik, barátaik, elvtársaik körében jóakarattal ajánlják.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKRE:	
1 évre . . .	12 frt — kr.	1 évre . . .	14 frt — kr.
1/2 évre . . .	6 frt — kr.	1/2 évre . . .	7 frt — kr.
1/4 évre . . .	3 frt — kr.	1/4 évre . . .	3 frt 50 kr.
1 óra . . .	1 frt — kr.	1 óra . . .	1 frt 20 kr.

Előfizetést bármely naptól kezdve elfogadunk.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 28. —

Száraz. — Hűvös. — Keleten csapadék.

Kik rendezték az utcai zavargást?

— Lapszemle. —

Hogy kik rendezték, illetve rendezték meg, azon nem kell sokáig törni senkinek a fejét. Mi már megmondottuk napokkal ezelőtt. És hogy igazunk volt a föltevésben, annak illusztrálására álljon itt néhány lapszemelvény.

A „Pesti Hírlap” márcz. 26-iki számában ezeket olvassuk:

„Rabusz. Minden okos ember megfejtheti, ha gondolkozik rajta.

A napokban lefolyt tüntetéseknel a mélyen tisztelt zajongók betörték mindazon házak és paloták ablakait, a hol nem volt gyászlobogó kitérve — de tettek kivételeket is. Nem törték be a szép-utczában gróf Szapáry Géza palotáján az ablakokat, Szapáry Gyula grófét a korona-herceg utczában, Hunyady grófét, Lonkay Hortoványiét, a Szent István társulat Királyi Pál-utcai házána és a jezsuiták Mária-utcai zászlótlan rendházának ablakait. Csodálatos előszeretettel és kimélet bizonyos ablakok iránt és csodálatos játéka a véletlennek.”

Itt van egy párisi távirat a „Nemzet”-ből:

E „Liberté” írja: A budapesti zavargások — úgy látszik — egy párt manőve.

reire vezethetők vissza, mely Kossuth halálát még eddig homályos czéljaira akarják aknázni. Még a legfanatikusabb emberek sem követelnek többet, mint a mit a kormány és a parlament Kossuth tiszteletére tett. Mindenki jóvá fogja hagyni a kormány intézkedéseit a rend fenntartása és a parlament határozatainak érvényesülése iránt.”

Végezetül még az „Egyetértés” egyik cikkéből mutatunk be egy kis részletet. Beszélnek ezek mind, kommentár nélkül is:

„Azok, kik arra számítottak, hogy a főváros fiatalágát, a főváros társadalmanak könnyen igazgatható részét kihalászatják gonosz és alávaló törekvéseik megvalósítására, alaposan csalódtak. A főváros közönsége, mihelyt megértette azt, hogy rejtélyes és gonosz kezek gyalázatos kelepczét állítottak föl számára, abba hagyta a tüntetéseket, mert meggyőződött arról, hogy a tüntetések rendezőit nem hazafias buzgalom, nem kegyeletes érzés, hanem a leghitványabb szándék vezette.”

HIREK.

Márczius 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Sixtus. — Protestáns naptár: Sixtus. — Görög-keleti naptár (márczius 16.): Szabinusz. — A nap kél 5 óra 32 perczkor nyugszik 6 óra 7 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 9—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1893. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
<i>Budapest felé indul:</i>		<i>Budapest felől érkezik:</i>	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad este	4.35	Nagyvárad este	8.45
Gyorsvonat reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.55
Személyvonat d. e.	11.25	Személyvonat d. u.	8.50
Személyvonat este	9.45	Gyorsvonat este	6.57
<i>Erdély felé:</i>		<i>Erdély felől:</i>	
Személyvonat reggel	6.35	Vv. Radna-Lippa r.	7.—
Radna-Lippa d. u.	2.25	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
<i>Temesvár felé:</i>		<i>Temesvár felől:</i>	
Személyvonat reggel	6.25	Személyvonat reggel	9.44
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat este	3.45
Személyvonat d. u.	5.58	Személyvonat este	10.55
<i>Szeged felé:</i>		<i>Szeged felől:</i>	
Személyvonat reggel	5.—	Vegyesvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	7.05
Vegyesvonat d. u.	4.25	Személyvonat este	10.—
<i>Gurahoncz felé:</i>		<i>Gurahoncz felől:</i>	
Személyvonat reggel	6.30	Személyvonat reggel	8.08
Személyvonat d. u.	5.15	Személyvonat este	6.52

— Vidéki előfizetőinknek lapunk mai számához pósta-utalványt csatol a kiadóhivatal, azon kérelemmel, hogy előfizetéseiket minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap expedálásában akadály álljon be.

— A hivatalos lapból. A király Mária Sándor nyugalmozott osztálytanácsos és lotteigazgatónak a miniszteri tanácsosi czímet díjmentesen adományozta.

— Rendkívüli közgyűlés. Aradváros törvényhatósági bizottsága ma délután 4 órakor Fábian László főispán elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya lesz egy indítvány, a városnak Kossuth Lajos temetésén leendő képviseltetése tárgyában. A főispán hivatalos meghívóját lapunk élén közöljük.

— Ünnepe után. A leélt időket elnyelő mult oczeánja újra gazdagabb egy husvétal és mi újra megtettünk egy arasznyi utat életünk határ köve felé, hol megszűnik minden, hol mindennek vége. Alig halhatósan még fülünkben cseng a körmenetes hívők allelujája, kiknek az ég felé törekvő hangjaiba belé-belé zug a harangok kongó-bongó hangzata; egy-egy pillanatra még elmereng lelkünk a husvétal napok fényes miséin, a mint képzelmünk előtt még feltűnik, mint az erősen megnézett tárgy képrázata; még halljuk a pironkodó leánykák szemérmes sikolyát, melylyel fuva bujnak az urfiak rózsavizet szóró üldözése

előli; még egész lényünket valami édes zsidobadság tartja lekötve a husvétal kellemes impressziók folytán és mégis vége már, elmult. De bár fáj is kissé újra belemérülni a mindennapi munka zajába, a mulatást, kacagást szülő ünnepek vonzköréből kiesve, örömmel tesszük mégis, hiszen minden nap este, az ég aranyos, fényes tűz korongja leáldoztával önkéntelenül az jut eszünkbe, hogy már csak negyvenkilenc, már csak negyvennyolc, csak negyvenhét . . . nap-kele és itt a rózsátfakasztó piros pünkösöd napja.

— Népvándorlás a muzeumban. A két husvétal valóságos népvándorlás volt a szabadságharczi ereklyék országos aradi muzeumban, a hol a Kossuth ereklyék gyászfényvel vannak bevonva. Két nap alatt közel 800 ember nézte meg a muzeumot s a látogatók közt különösen az első napon sok volt a vidéki és az idegen.

— Telefon-hangverseny. Mint már jelentettük, a temesvári, szegedi és a r a d i kereskedő-egyletek együttesen folyamodtak Lukács Béla kereskedelmi miniszterhez, hogy egy közös telefon-hangverseny rendezése céljából engedné át ingyenesen az állami telefon használatát. Mint értesülünk, Lukács miniszter engedélye most érkezett le a temesvári m. kir. posta- és táviratigazgatóság utján a kereskedő-egylet elnökéhez. Az érdekes hangversenyt valószínűleg p ü n k ö s d táján rendezik.

— Hat kazal lángokban. Vasárnap este fél 8 órakor félrevert harangok kongása és nagy tüzlárma hozta izgalomba Aradot. A tűz Neuma nntestvéreknek a vasut mellett lévő szeszgyára közelében támadt, ahol hat szalmakazal állott lángokban. Tűzjelzés után Sarlott Domokos főkapitány, Bartók Kálmán ügyeletes rendőrhadnagy, a tűzörség és az önkéntes tűzoltók kivonultak a veszedelem színhelyére. Oltásról persze szó sem lehetett, mert a huszól hosszú 8 öl széles és 6 öl magas kazlak egy lángtengerbe-borúva megközelíthetetlenek voltak. A tegnap meg-ejtett tűzrendészeti szemlén konstatálták, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett. A kár 3000 frt. A vizsgálat megindult.

— Az aradi ipartestületnek f. hó 26-kára összehívott közgyűlése nem lévén határozatképes, az alapszabályok értelmében, szerdán, f. hó 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. Erről a testületi tag urak azzai értesítetnek, hogy ezen közgyűlésen az előre közzétett tárgysorozat fölött a jelenlevők számára való tekintet nélkül fognak érvényes határozatok hozatni. — Az elnökség.

— Az aradi szerb esperesség. Az aradi szerb hitközség tegnap délelőtt 10 órakor tartott választó gyűlésén töltötte be az esperesi állást. A választáson Prodánovits Döme hitközségi elnök elnökölt. A szentszék által kijelöltettek Jevrits György szegedi, Novákovits István kikindai és Zsifkovits módosi helyettes esperesek. Beadatott 96 szavazat, a melyből Jevrits 63, Novákovits pedig 30-at kapott. Ez eredményhez képest Jevrits György aradi szerb esperessé megválasztott.

— Kocsik összeütkezése. Hétfőn délelőtt kikoosított Fábian László főispán családja. A mint a fogat a Főúton haladt, hirtelen beleütődött Wiedermann kocsija. A családtagoknak az ijedelmen kívül szerencsére semmi bajuk sem történt. A főispán kocsija megsérült.

— Öngyilkos gyógyszerész. Szegeden — mint lapunknak írják — Szendrey Ferenc aradi illetőségű gyógyszerészgyakornok morphiummal megmérgezte magát. Bokor Adolf gyógyszerészárában 27-én éjjel követte el az öngyilkosságot. Elethenmaradásához a sürgősen alkalmazott orvosi segély daczára sincs remény. Az öngyilkos funak özvegy édes anyja Szendrey Ferencné gondnoknő a

polgári jótékony nőegylet aradi árvaházában.

— **A kataszter nyári munkája.** Folyó év május elsejétől jönnek felmérési munkálat alá a magy. kir. IV. felmérési felügyelőség által Aradmegye borosjenői járásában: A lgyest, Berza, Monyoró, Repszeg és Vojvogyén; a borossebesi járásban: Borossebes, Buttyin, Kertes (Toplicza teleppel és Kornyest majjossal); a ternovai járásban; Hódos, Járkos; a radnai járásban: Obersia és Bossia azon részei, melyek a tavalyi munkálatok alatt elmaradtak.

— **Jelvények átvétele.** A magyarvárosi jótékonyezéru asztaltársaság tagjai csütörtökön d. e. 10 órakor vehetik át jelvényeiket Huzó István kávéházában.

— **Kérelem.** A szegénytanulókat segélyező egyesület elnöksége tisztelettel kéri mindazon nemes szívtű emberbarátokat, kiknél „hólabdák” vannak, hogy gyűjtőveiket és a gyűjtött pénzt azon t. választmányi tagokhoz eljuttatni sziveskedjenek, kiktől azokat kapták. A választmányi tagok ma adják át az iverket és a gyűjtött összegeket az elnökségnek (Batthyányi-u. 25. sz.)

— **Névmagyarosítások.** Schlessinger Henrik aradi lakos vezetéknévét belügy miniszeri engedéllyel „Sági”-ra, Samosán János aradi lakos pedig „Sántá”-ra magyarosította.

— **Botta lemondása.** Aradmegye hatósága hivatalosan is tudomásul vette — mint az Aradi Hiradó írja — Botta Döme kurticai jegyző lemondását. A minek híre bizonynyal Kurticsón igen jó hatást fog tenni.

— **Talált hullá.** A buttyini gör. kel. temetőben a napokban egy csecsemő hulláját találták. A vizsgálat kiderítette, hogy a gyermek Brassován Mária cseléd leányé volt ki ellen a bűnvizsgálatot már megindították.

— **Pályázatok.** Az igazságügyminiszeriumnál segédtszti áll. apr. 22-ig. — A megyesi járásbírósnál irnoki áll. 4 h. a. — A nyitrai tvszéknél irnoki áll. 4 h. a. — A szepes-szombati járásbírósnál irnoki áll. 4 h. a.

HYMEN.

— **Eszes Imre** csongrádmegyei birtokos az ünnepek alatt jegyezte el Aradon Hadi István államvasuti tisztviselő szép és szeretetreméltó leányát, M a t i l d kisasszonyt.

— **Kettős eljegyzés** ment végbe husvét másodnapján Újszentannán, ahol B r ü c k Mikea dr. orvos egyik szép és kedves leányát, L a u r a kisasszonyt, C z e i l e r Lajos jönevű aradi fiatal asztalos, másik bájos leányát, Z s ó f i a kisasszonyt pedig K a f f Emil bécsi kereskedő jegyezte el.

— **Geizler Fázmer** osász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy husvét másnapján váltott jegyet D e c k e r Vilma kisasszonnyal, D e c k e r Kalmán, a „Foncier” bizt. társulat aradi vezérképviselőjének bájos leányával.

— **Sarkadi Viktor** kétegyházi kereskedő eljegyezte Csabán S i n g e r Ignáz városi tisztviselő szép leányát, P a u l i n a kisasszonyt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) **A „Maros” aradi evezős egylet** ma f. hó 28-án esti 6 órakor tartja évi közgyűlését az aradi csanádi takarékpénztár helyiségében. Kéretnek a tagok mentül számosabban megjelenni.

(*) **Az izr. jótékony-egylet közgyűlése.** Vasárnap délelőtt tartotta meg az aradi izr. jótékony-egylet rendes évi közgyűlését L u s z i g Adolf elnöke alatt. A magyar nemzet nagy halottjáról K o s s u t h Lajosról R o z m a n i t h Lipót hitközségi főjegyző emlékezett meg hazafias kegyelettel. A jótékony egyletnek 3074 frt 12 kr. bevétel és 2629 frt 62 kr. kiadása volt a mult évben. Jótékony adományok címén 532 frt 50 kr. gyűlt össze. A tisztikart így alakították újra: Elnök L u s z i g Adolf, pénztárnok; Schwitzer Mór. alelnök: Steiner Adolf, Pollák M. A. a választmányi tagja, alaptöke gondnok: Wallfisch Armin, tikkár: Rosenberg Lipót, választmányi tagok: Assael Adolf Abraham, Eles Armin, Krönberger Mór, Leopold Rezső, Löwinger Sándor, Pollák Gyula, Preisach Vilmos, Raucher Adolf, Both József, Schulhof Károly, Schwarz Zsigmond, Spitzer Ignác, Wechsler Ede, Weisz Dávid, Ottenberg Tivadar.

(*) **Az ipartestületi betegsegelyzőpénztár** küldötteinek évi közgyűlése husvét hétfőn kissé zajos volt, mert a segédek küldöttei közül néhányan kisszerű panaszokkal és rekriminációkkal órahosszáig tették próbára a vezetők türelmét, a kik pedig oly eredménnyel álltak elő, mely szinte rendkívüli. 7914 frtot fordítottak a betegsegélyezésre és 1745 frt tartalék-alapon kívül 2700 frtot takarítottak meg. A választások a következő módon ejtettek meg. Az igazgatóság a Steigerwald Alajos, Rozenberg Ferencz, Kiss János és Alföldi Antal, — a felügyelő bizottságba rendes tagokul Berán Antal, Utrata Ferencz és Huyer Pál, póttagokul Stanulovits Lázár, Gebei István és Luczathy László, — a választott bíróságba rendes tagokul Rajta György, Komjáthy Zsigmond, Petrik György, Fürstzeller Mihály, Hingler Viktor és Szabáry Márk, póttagokul Rozmanith Albert, Kerekes Béla és Klaván András választattak meg.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 28. (Szerda) Lemondás, szimf. — Márczius 29. (Csütörtök) II. Rákóczy Ferencz fogsága, szimf. — Márczius 30. (Péntek) A három testőr, Hercegh Ferencz új boházata. (Előszőr.) — Márczius 31. (Szombat) A három testőr, boházata. (Másodszor.)

Ünnepi előadások.

— Felhő Klári. Romeo és Julia. Mongodin ur felesége. Szegény Jonathán. —

(K. M.) A gyász miatt bezárt aradi színház ajtajai vasárnap délután nyitak meg először a közönség előtt. A délutáni közönség még megtöltötte a színházat, hanem az esti előadásokon ugyancsak sok hely ásított a nézőtér felé.

Felhő Klári-ban lépett fel először, mint az aradi színtársulat tagja, Bihari Akos. Magasra nyult termet, fiatalasága daczára is határozottnak mondható arc, ez Bihari külső megjelenése; mikor beszélni kezdett erőteljes organumot hallottunk. Mikor játszani láttuk akkor, nem mondok rossz, de az aradi színpadra gyenge színésznek bizonyult. Aba András nem úgy képzeljük el mi, ami azt Bihari játszotta, ha egyáltalán volt öntudatos felfogás alakításában. Ezt a becsületesen szerető parasztot nem a koturnus teszi előtünk nagygyá, hanem a saját egyszerű, nemes szíve. A szenvedélyt, mely benne Felhő Klári iránt felgyult, nem az alpáthosznak kell áthatni, hanem annak a tiszta, igazságos érzetnek, melyből az a szenvedélyes szerelem fakadt. Hallom a hangját Aba Andrásnak, amint a lakodalmi menet után nézve, mintegy önmagának beszélve halkantűnőde mondja:

— És ha én most utána mennék és azt mondanám: szeretlek...

Bihari Akos pedig felpipiskedett koturnusa sarkaira és az alpáthosz kiabáló hangján deklamálta a fenti pár szót.

Lubrinocz Julia annyiban hasonlít Bácsnéhez, hogy ő is Julia. Szintelen hangja nem fogja birni feledtetni Bácsné tisztán csengő organumát, ha játéka erős volna is.

Schakespeare R o m e o j á t ó l sokat vártunk, mert ha van szerep, melyben a színész bemutatthatja, hogy hangterjedelmét tudja fékezni, hogy a szerelem szenvedélyét igazán tudja festeni, úgy Rómeó szerepe ez. Es Bihari nem tudott nekünk olyan Rómeót mutatni, melyet — beszámítva enyhítő körülményül a délután megjátszott Aba András (értse az igazgatóság) — vártunk.

Lehet hogy Aba András kifárasztotta, hanem úgy véljük Biharinak talán még kemény kö Rómeó. Partneréről, K a o z é r Nináról sokkal nehezebb nyilatkozni, mert játéka keverke volt a jó és kevésbé jó jeleneteknek. Megjelenése különben igen csinos, különös kifejező, beszédes szemelhatnak.

Mongodin ur feleségének a nevezetessége Lubrinocz Julia gyengén megjátszott Mongodin asszonya mellett K ö r ö s i J u c z i volt. Ki nem várt, meglepő fürge-séggel mutatta be K e n d y Boriska örökét, a szerelmes, kis leányt. Igen helyesen teszi az igazgatóság, ha K ö r ö s i J u c z i val ilyen szerepeket játszat, melyre határozottnan tehetsége van; különben a hatást csinos megjelenése csak növeli.

Szegény Jonathán hétfőesti előadására szép közönség gyűlt a színházba. Az első felvonás pompásan is ment, hanem utána R. R é t h y Laura asszony hírtelen olyan rosszul lett, hogy nem énekelhetett tovább. A közönség várt egy jó negyedórát, mikor a színpadról jelentették, hogy a primadonna betegsége miatt az előadást nem folytatják és a közönség jegyeit a pénztárnál visszaváltja az igazgatóság. Mint értesülünk R. R é t h y Laura asszony fekvő beteg.

Gál Gyula bemutatója.

— XI. Lajos. —

Arad, márczius 27.

Gál Gyula, színtársulatunk új jellemzésre mutatkozott be az este színpadunkon. A debütre nagy közönség gyűlt a színházba, melyet az hozott össze, hogy Gál Gyula aradi ember, a mi fiunk, a kit jó hír előzött meg s a kinek működése elé méltán várakozásteljes figyelemmel nézett a közönség.

Gál Gyula csakugyan igazolta a várakozást s megérdemelte a figyelmet, mely színreléptekor meleg tapsok és egy hatalmas báborkoszoru alakjában nyilatkozott meg.

A fényes külső siker konstataciója után lássuk alakításának részleteit. A beteg király görnyedő alakjába életet lehel. Ertelemler s rutinra vallott alakításának minden részlete. Nem dolgozik sok, hatásthajszoló pózzal, hanem — igen helyesen — öntudatos arcjátékkal juttatja kifejezésre érzéseit ott, a hol azok a hangszínezés által teljes mérvben nem érvényesülhetnének. Egész megjelenését, indulatainak kitöréseit mindenha határozott özlátudatosság és helyes önmérséklet jellemzik.

Nyílt színen többször megtapsolták s felvonások végén zajosan és sokszor hívták lámpák ele.

A keret jó volt. Delli Emma rokonszenvesen játszotta a Dauphinet. Balassa főleg maszkban volt kiváló remete. K a o z é r Nina érzelmes, ügyes alakot csinált Máriából.

Bihari Nemours hercege elütött egy igazi Nemours hercegtől, mert sokat handabandázott és nem kimélte hangját, mely lehet igen szép és becses, de csak mérsékelt adagokban élvezhető. Egyszer mérsékelt s nyomban meg is tapsolták érte.

A rendezés gyors, az előadás élénk menetű volt.

9.

* **A nagyváradi bódé primadonna nélkül.** R. R é t h y Laura családi körülményei miatt a nyarat Parád hegyei közt fogja tölteni és csak a szini szezon végén fogja Nagyváradra. Mint értesülünk L e s z k a y igazgató M a r g ó Céliát fogja levinni Nagyváradra, hogy a hiányt pótolja.

TÁVIRATOK.

KOSSUTH LAJOS.

Turinból.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. távirata.) A „Bud Corr” jelenti: *Kossuth* Lajos ravatala Turinban szerdán délutánig marad. A templomban e nap délutánján 3 órakor csak az olasz és magyar evangélikus lelkesz tart beszédet. A koporsót aztán átviszik a *vasuti indóházhoz*, hol díszes ravatal lesz felállítva. Itt először Turin város syndikusa, azután a küldöttség nevében *Márkus* József alpolgármester, végül a képviselőház küldöttsége nevében *Rohonczy* Gedeon orsz. épviselő beszélnek. A különvonat este 8 órakor indul Turinból s pénteken d. u. 3 órakor érkezik Budapestre.

Megérkezés után a nyugoti pályaudvaron *Márkus* alpolgármester a három koporsót átadja *Gerlóczy* alpolgármesternek.

Kossuth tetemével, valamint neje és leányának hamvaival a *két Kossuth* fiu és *Ruttkayné* is hazajönnek. *Kossuth* Lajos Tivadar csak három napig marad Budapestben, *Kossuth* Ferencz azonban két-

hétig s előreláthatólag ügyeinek lebonyolítása után ismét visszajön, mivel valószínű, hogy itt egy társaságnál kap alkalmazást.

Ki fogja eltemetni Kossuthot?

Budapest, márczius 27. (Saj. tud. táv.) Sárkány Sámuel bányakerületi ág. ev. püspöktől ma érkezett meg a válasz Gerlóczy Károly helyettes polgármesterhez, amelyben tudatja, hogy az egyházi szertartás végzését a Kossuthnak adandó végtisztességnél hazafias kötelességének ismeri.

A gyászmenet.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) A temetésrendező bizottságnak megbízásából az Entreprise emberei ma hozzáfogtak a gyászmenet utvonalaán levő házak közötti lobogók elhelyezéséhez. Őriási zászlókat függesztettek már ki a muzeum-körut, vaczi-körut s a nagy-körut házai közé s holnapra a munkát teljesen befejezik. A muzeum előcsarnokából már eltávolították a szekrényeket s a kőszobrokat, valamint a kőrégiségeket, s a délután folyamán kezdik meg a diszitési munkálatokat. Igen sok háztulajdonos megbizta az Entreprise-t, hogy házáat gyászdiszszel lássa el s előreláthatólag főleg a menet utvonalaán levő házak igen szépen lesznek feldiszitve. Holnap kezdik el a nyugati pályaudvar feldiszitését.

A fővárosi hölgyek részvéte.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Az akadémia termében ma kitétek egy aláírási ívet, mely részvétiratot a fővárosi hölgyek átnyújtják a Kossuth családnak. Délután alig egy óra alatt 85 nő írta alá az ívet.

Kossuth Lajosné és Kossuth Vilma szombaton délelőtt temetik a terézvárosi plébániából. A magyar nők ez alkalomból felhívást bocsátottak ki a végtisztesség megadására.

Lovas bandérium Kossuth temetésén.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Fiatal aristokraták mozgalmat indítottak, hogy Kossuth temetésén a gyászmenetet lovas bandérium nyissa meg és zárja be. A lovasok gyász-diszmagyart öltenek.

A katolikusok gyásza.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Haberhauer tanácsnok a székesfőváros és Kossuth temetését rendező nagy bizottság nevében átiratot intézett Cselka Nándor püspökhöz és budapesti érseki helynökhöz, hogy a katolikus egyház és a templomok szintén vegyenek részt a szokásos módon a nemzeti gyászban. Haberhauer tanácsnok átiratában hivatkozott arra, hogy a katolikus egyház magatartása már eddig is fővárosszerte visszatetszést keltett s nehogy ez még tüntetésekre adjon okot, kéri az érseki helynököt, hogy intézkedjék az iránt, hogy a fővárosi templomok szintén gyászoljanak.

Cselka Nándor érseki helynök ma választott Haberhauer tanácsnok levelére. Az érseki helynök ki jelenti, hogy sajnálja de a kérelemnek nem tehet eleget. A katolikus egyház szertartásaiban, így a gyász külső kifejezésében is, csak katolikus egyház fia részesülhet. Ezt a katolikus egyház dogmái egyenesen előírják s így ha ezzel ellenkezőleg cselekednének, úgy ezzel megsértenék az egyház törvényeit. Cselka

Nándor — mint levelében írja — megvan győződve arról, hogy ha nagy hazánkfia élne, ő maga sem kívánná ezt, sőt talán egyenesen tiltakoznék ellene. A katolikus egyház csak egy esetben tehet kivételt más vallásuakkal szemben és pedig akkor, ha más pap nincsen a ki a gyászszertartást végezzé. Miután pedig ebben az esetben ez nem áll, hát a katolikus egyház nem vehet részt a gyászban. A katolikus egyház ezzel nem akar tüntetni a nemzeti gyász ellen, sőt belsőleg teljes fájdalommal vesz részt a súlyos csapásban.

Az érseki helynök levele végén kijelenti, hogy bizik a rendezők tapintatosságában és reményét fejezi ki, hogy ez az álláspontja nem ad okot semmiféle tüntetésre, mert az egyház egyszerűen nem tehet másképp. Cselka Nándor levelét a temetés rendező bizottság holnap ülésén fogják tárgyalni.

Pestvármegye a temetésén.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Földváry Mihály alispán azt a felhívást intézte a Pestvármegyéből érkező küldöttekhez, hogy a gyászszertartáson együtt jelenjenek meg és lehetőleg másfélórával a temetés előtt gyülekezzenek a vármegye termében.

A holttest elé.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Az egyetemi ifjuság tudvalevőleg elhatározta, hogy Kossuth Lajos hamvainak fogadására a határra küldöttséget meneszt. A küldöttség ma este 7 órakor indult el Polónyi Géza orsz. gyűlési képviselő vezetése alatt Csáktornyára s itt fogják fogadni a halottakat. A küldöttség minden egyes tagja fekete magyar ruhában megy s azután csatlakoznak a halottat hozó különvonathoz s ezzel együtt jönnek haza.

A Honfoglalás és a gyász.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Munkácsy Mihály Honfoglalásának kiállítása a nemzeti muzeumban zárva marad mindaddig, míg Kossuth Lajosnak ravatala a muzeum előcsarnokában fog állani. Az orsz. m. képzőművészeti társulat kérdésére Gerlóczy Károly h. polgármester azt a választ adta, hogy a ravatal felállítását s az egész előcsarnok diszitését már szerdától fogva munkába veszik. Ez okból a Honfoglalás szerdától vasárnapig nem lesz megtekinthető. A kiállítás legközelebb e szerint jövő hétfőn ápril hó 2-án fog megnyitni.

Amadeo herceg özvegyének részvéte.

Turin, márczius 27. (Saját tud. táv.) Laetitia hercegnő, mint Amadeo herceg özvegye és Napoleon Jeromos leánya, kiket Kossuthoz baráti kötelék fűzött, ma kondoleált Kossuthéknál.

Feltűnő részvétnyilvánítások.

Turin, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Az olasz trónörökös ezredének tisztikara ma kondoleált a Kossuth családnál.

Nagy feltűnést kelt, hogy San Felice bibornok, nápolyi érsek és leendő pápajelölt is részvétáviratot küldött.

Küldöttségek Kossuth ravatalánál.

Turin, márczius 27. (Saj. tud. táv.) A képviselőház, az egyetemi hallgatók, a budapesti kereskedelmi iparkamara a czeg-

ledi ügyvédi kamara és Körös város küldöttsége ma megérkezett. Az olasz deákság deputációval fogadta a magyar kollegákat. Tegnap a turini sajtó reggelit adott a magyar hírlapírók tiszteletére. 8000 magyar van Turinban, melyről azt hihetni, hogy magyar város, mert az olaszok még a gyászban is osztoznak. Az itt lévő képviselők ma tanácskoznak Rohonczy beszéde dolgában, mert nem akarják, hogy Rohonczy a képviselőház nevében beszéljen.

Kilátásba helyezett tüntetés.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Tudvalevő, hogy Kossuth holttestének ideérkezése és a temetés napján, pénteken és vasárnap nem lesz előadás az operaházban és a nemzeti színházban. A népszínházban ugyancsak vasárnap nem lesz előadás, mindamellett azt rebesgetik beavatott emberek, hogy azért mégis az operaház és a nemzeti színház ellen tüntetés készül. Azért, mert ez a két színház szombaton előadást fog tartani. Akkor inkább a népszínház ellen tüntessenek, amely még pénteken, Kossuth holttestének hazaérkezése napján is tart előadást. Remélhetőleg azonban nem lesz tüntetés sehol és egyik napon sem. Van a fővárosi polgárságban annyi józanság, hogy a kegyeletet nem fogja így megzavarni.

Kossuth ravatalánál.

Turin, márczius 27. (Saj. tud. táv.) A turini városi tanács meglátogatta Budapest fővárosi képviselőit. A koszorúk kocsái számra érkeznek.

A kormányválság.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. távirata.) A „Bud. Corr.” jelenti: Nehány ellenzéki lap — sajtáságos, hogy éppen az egyházpolitikai reformjavaslat ellenesei — csak úgy dúlakodik hasábszámba a kormányválságról, vagy legalább is a miniszterek közötti ellentétekről szóló hírlélek feltálatásában. Mindezen hírlélek teljesen alaptalanok.

Wekerle Bécsben.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Mint értesülünk, Wekerle Sándor miniszterelnök a napokban, holnap, vagy holnapután Bécsbe utazik, hogy a bankügyben és egyéb folyó dolgokban tanácskozzék. Ott tartózkodása mindössze egy napra fog terjedni.

Ref. egyházkerületi ülés.

Budapest, márcz. 27. (Saj. tud. távirata.) Bánffy Dezső képviselőházi elnök ma este Kolozsvárra utazott a csütörtök és következő napokon tartandó erdélyi ref. egyházkerületi ülésen elnökölni. A napi-rendre kerül többek közt a theologiai facultás felállításának kérdése is; a tanácskozások hihetőleg 8 napra terjednek.

Szeszadó termelésünk.

Budapest, márczius 27. (Saj. tud. táv.) Magyarország szeszadó termelése folyó évi január hóban 2,554,510 frt; 1893. szeptembertől január végéig 14,394,893 forint.

A német császár Fiumében.

Fiume, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Vilmos császár ma egy yachton Fiuméba hajózott, s az általa kormányzott csolna-

kon a yachtra vitte József főherceget Mária Dorottya főhercegnőt és László főherceget, s azután kirándultak Portoreba. Kirándulás után gazdag uzsonna volt. Holnap kísérlet lesz nagyobb csapattestnek hajóra helyezésével.

Rudolf trónörökös fővadászmestere.

Görgény-Szt.-Imre, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Pausinger József, Rudolf trónörökös görgényi fővadász mestere, husvét más napján délelőtt 11 óraker 65 éves korában meghalt. Pausingerben a magyar erdészet is egyik kiváló szakfőfiát vesztette el. 1882-ben vette át Rudolf trónörökös vadászterületének vezetését, mint fővadászmester.

Egy uri leány öngyilkossága.

Csáktornya, márcz. 27. (Saj. tud. táv.) Elénk feltűnést kelt egy fiatal, viruló leányka öngyilkossága. Csigaházy Gábor szepetneki uradalmi kasznár 16 éves lánya Anna, agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát nem írják.

Verekedő katonák.

Sopron, márczius 27. (Saj. tud. táv.) A huszárok és vadászok az éjjel dühösen verekedtek. Egy sebesülés történt s a rendet katonai őrzatok helyreállították.

Delegationalis értekezések.

Bécs, márczius 27. (Saj. tud. táv.) Holnap kezdődnek Kálnoky elnöklete alatt a delegationalis értekezések, mire holnap Wekerle is ideérkezik.

Gyilkossági kísérlet félelemből.

Róma, márczius 27. (Saj. tud. táv.) Az itteni pénzverde egyik szolgája az igazgatót és a titkárt késsel könnyen megsebesítette azután agyonlőtte magát. Tette nek oka abbéli félelme volt, hogy elbocsátják.

KÖZGAZDASÁG.

Arád kereskedelme.

Sajt tudósítónktól.

Arad, márczius 27.

(S. ss.) Egy negyedév folyt le azóta, hogy e helyen Arad kereskedelmi viszonyaival legutoljára foglalkoztunk. Daczára a kedvező reményeknek, az idő alatt változás nem állott be. Kedvezőtlenek a viszonyok még ma is nem csak nálunk, de az egész országban.

A gabonaüzlet pang; vételkedv nincs. Kereskedőink a gabonán csak nagyobb veszteséggel bírnak tudni. Ily körülmények közt természetes, hogy újabb vásárlásokra nincs kedvük. Malmaink el vannak látva gabonával s csak az olcsó ár kedvéért vásárolnak. Tartozkodásuk által sikerült néhány krajczárnyi árcsökkenést érni el. A gazdák pénzüké miatt kénytelenek áruba bocsátani a gabonát; így a hozatal nagy volt s az ár még inkább csökkent. A waggonár- szállítások, melyek más évben a külföldre, vagy legalább Budapestre történtek, az idén teljesen elmaradtak. A tengeriben is megcsalhatók a földművelők.

Szeszgyáraink a külföldi kedvezőtlen hírek nyomán különösen Sweiczbá számítottak nagyobb exportálásokra, de megcsalódtak, mert a külföld olcsóbb árakkal kiszorított bennünket. Tengerivel el vannak látva szeszgyáraink bőven. A terminus-szállítások megkezdésénél, melyek leginkább április és májusra költettek, meg fogják érezni a külföldi térlévezető hírek hatását. Kereskedőink kénytelenek lesznek beraktározni érkező áruikat s biztosítani, hogy a tengeri a buza sorsára jut, t. i. hogy a gabnakereskedők pénzüket veszítik általa. Még annak is ki vannak téve a kereskedők az idén, hogy dohos kukoriczát kapnak.

A rozs, melyből nem a legjobb termés volt, élénk keresletnek örvendett. A fogyasztás kicsi, az ár jelentékenyen nem emelkedett.

A zab főképp nagyobb waggon-szállításra kerestetett. Az ár és kereslet kielégítő, csak a mennyiség kevés. A jegyzések leginkább névlegesek.

Az árpával szintén így vagyunk.

A gabonabehozatalok és árak ekkép hülámoztak:

Buza behozatott körülbeül 20-25,000 mmázsa. I. rendü 6.80-7 ftig, II. rendü 6.50-6.80-ig.

Rozs 3500 mmázsa 5.10-5.30-ig.

Tengeri hozatal már is 15-18,000 mmázsa rug. Az ár 3.80-4 ftig.

Arpa 5.90-6.10-ig.

Zab 6.10-6.50-ig.

A vetések állása mindedig fényes. A korai tavasz jó hatással van a veteményekre. Jól teleltek és szépen kelnek, a repce kivételével. Ha csak fagy nem lesz, nincs mitől félnünk. Gazdag gyümölcs-termésre van kilátás.

A szeszüzletben az irányzat változatlanul tartotta magát, az árak szintén. Kivétel meglehetősen, különösen nagy forgalmat értek el mezőgazdasági szeszgyáraink nyers szeszszel. Ennek az ára ma 52-53 ft, finomított szesz 54-54.50. Hungária szűrött szesz 55-56 ft 100 literenkint, beleértve 35 ft adót.

Lisztüzletben a kivétel élénk, a fogyasztás meglehetősen nagy volt. Az árak határozottan javultak. A malmok osztaléka jóval túlhaladja a tavalyit.

A borkereskedésben meglátszik a borgyártásról szóló tilalom kedvező hatása. A fogyasztás azóta legalább 50%-kal nagyobb s kilátás van rá, hogy a magyar bor visszaszerzi régi jó hírnevét. Ennek daczára a sörfogyasztás még ma is 150%-kal nagyobb.

Borkereskedők személyesen keresik fel az olaszországi bortermelőket és eszközöket bevásárlásokat. A verseny folytán az árak igen olcsók s most már jó bort is kapunk.

Szőlőink, hol amerikai ültetvények vannak, Aradhegyalján igen jól állnak, biztatók. Az időjárás kedvez a vesszőknek.

Pénzügyintézetünk, a mint mérlegeikből kitünik, kivétel nélkül szép haladást értek el.

Kereskedelmünk általában pang. Az üzletek túl vannak halmozva árukkal s nem egy szomorú példával találkozunk.

Adj a isten, hogy újabb tudósításomig kellemesen megváltozzék a helyzet!

A „Gazdák és iparosok általános hitel-szövetkezete“ aradi ügyvivőségének részvényekkel bíró tagjai felhivatnak, hogy az aradi ügyvivőség 1894. évi január 28-án tartott közgyűlésének határozatához képest részvényeiket beváltás végéig elismervény mellett adják be a közgyűlés megbízottjához, Lipót-u. 5. szám.

Ohajtandó, hogy a részvények ezen a héten péntekig beszolgáltatassanak. A részjegyek beadását mindenkor a déli időszakban kéri a közgyűlés megbízottja.

Rühkor a lovak között. A Forray Nagy-Iratós-hoz tartozó hatházi pusztán a lovak között kiűtött a rühkor. Az óvintézkedéseket a tovább terjedés ellen megtették.

Szeszüzlet.

Márczius 27.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.50 kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 ft fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1894. márczius 27.

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasút 1876., Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény, Magyar nyereményországy kölesön, Tiszaszabályozási és szegedi kölesön, Osztrák papírjárdék, Osztrák járdék ezüst, Osztrák járdék arany, Korona járdék.

Budapesti gabnatözsde

Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. Budapest, márczius 27. d. n. 5 óra.

Table with 5 columns: Gabona, Irányzat, 100 kilogramm, and prices. Rows include Buza (bánsági, tiszavidéki, pestvidéki, fehérmegyei, bácskai, észak-magyarországi), Rozs, Árpa (takarmány, égetni való, sörfőzdesi), Zab, Tengeri (bánsági, másnemű), Káposzta-repce, Köles (tavaszra, június 1894, őszre), Tengeri (május-június 1894, szept-október 1893), Budapest sz. tavaszra, Budapest sz. őszre, aug.-szeptember 1893.

LÉGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Table with 5 columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben (legmagasabb, legalacsonyabb), Hőmérséklet C° (legmagasabb, legalacsonyabb). Rows for Márcz. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23.

Table with 4 columns: Hó és nap, Irány, Felhőzet, Észrevétel. Rows for Márcz. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23.

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 27-én reggel 8 óraker észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzón.

Table with 5 columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet C°, Időjárás, Vizállás (cztimétr.), Jégvastagság (cztimétr.). Rows for Branyicska, Soborsin, Radna, Arad, Makó, Szeged.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1894. márczius 27.

A m. kir. folyammérnök hivatal.

Aradvárosi színház. Evadberlet 159. szám. Haviberlet 19. szám. Includes a coat of arms.

Szerdán, 1894. évi márczius hó 28-án: GRÉGER SZERÉNA kisasszony, az országos színészeti akadémia végzett növendéke első fellépésével:

LEMONDÁS.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Karczag Vilmos.

SEMEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Name and Role. Names include Korolán gróf, Géza fia, Boldizsár báró, Pártos Elek, Tuba gróf, Herzenberger, Orvos, Özv. báró Boldizsárné, Dorsai Irén, Tekla, Barolta grófné. Roles include Balassa J., Tompa K., Gál Gyula, Szendrei M., Fenyvesi E., Csátár Gy., Czákó V., Lubrincoz J., Kaczer N., Gréger Sz., Rónaszékine.

Kezdeté 7 óraker.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Kitünő, jó minőségű

román és műportland

CZEMENTET

szállít jótállás mellett

az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

319 5-*

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

tavaszi idényre

megérkezett és nagyválasztéku újdonságainkat a következő cikkek közül u. m. szövetek, cretonok, vaylok, franczia batiszok, szatínok, delalnek, valamint a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, canavaszok, celvat és asztalneműekben, nemkülönbön kitünő minőségű nemez és szalmakalapok, legjobb divatu nap- és esőernyők, czernaselyem keztük, harisnyák és nyakkendőkben.

Midőn az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásáért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig úgy továbbra is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó“-hoz.

P A P L A N O K.

Olcsobb mint bárhol!

Olcsobb mint bárhol!

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas

mész-szörp

Grimault és Társa gyógyszerészektől,
Párisban. 149 3-12

A makacs köhögés, hurut, számarhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdőorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Euyhiti a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszerésztárában.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ czimzett gyógyszerésztárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

5371. sz.

1-3

Pályázati hirdetmény.

Pályafentartási fák szállítására.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1894. évben még 422.151 m³ faragott puhafa szükségeltetik, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen anyag pontos méretei a részletes jegyzékben illetve ajánlati mintában vannak felsorolva.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a tényleges megrendelés alá kerülő

köbméter összmennyiségből a méretjegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb szélesség, hosszúság és vastagság határain belül az 1894. év folyamán még további 30%-ot ugyanazon ajánlati árak és feltételek mellett megrendelhesen, miért is a nyertes szállítók megfelelő faanyagot kötelesek készletben tartani.

Az ajánlati árak az ajánlati mintán kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendők ki.

Az esetben, ha nem átlag árak ajánlatnak, az ajánlati minta jegyzet rovatában kitüntetett méretcsoportok szerint lesznek az ajánlati árak kitüntetendők.

Az ajánlat az egész szükségletre, vagy annak bármely részmenyiségre is szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok ezen kulczimmal: „Ajánlat pályafentartási fák szállítására 5371. számhoz“ 1894. évi április hó 8-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánompénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1894. évi április hó 7-ének déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárába leteendő, esetleg oda posta útján beküldendők.

A szállítás az anyagok szállítására nézve fennálló 129,381/91. sz. általános, valamint az épület és vágott pályafentartási fákra vonatkozó 136,719/92. sz. különleges feltételek alapján eszközöndők, mely feltételek a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

A pontosan betartandó szállítási határidő az ajánlati mintán ki van tüntetve.

A jelen pályázat tárgyát képező faanyag a m. kir. államvasutak valamely állomására bérmentve szállítandó, ahol az minőségileg és mennyiségileg átvétetni fog. Amennyiben azonban a minőségi átvétel a termelési helyen eszközöltetnék, tartozik szállító a minőségi átvételt teljesítő közegek napidijait és fuvar költségeit megfizetni.

Az ajánlatban a fák termelési helye valamint az is kitüntetendő, vajjon azok usztatott vagy nem usztatott tönkökből állítottak-e elő. Minden szállító köteles a magy. kir. államvasutak munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított alkalmazottai, illetőleg ezek családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítás után érdembe hozandó összeg 1/10%-val (100 frt után 10 kr) hozzájárulni, mely járuléka a számlák kifizetése alkalomával vonatik le.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek a kitűzött határidő letelte után, vagy távirati uton tételnek, vagy amelyekben vakarások fordulnak elő, végre olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz nem tétellett le, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhessen az esetben, ha a részmenyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem zárított és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányu intézkedést is tehesen.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot is, hogy addig, míg az ajánlatok felett döntőleg határozza, egyes ajánlattevőknek az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehesen, az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket teljesíteni kötelesek a nélkül, hogy ebből folyólag a szállítás végleges átengedését követelhetnék. Arad, 1894. márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

133/1894. pm.

338. 1-3.

Hirdetmény.

Az 1890. évi I. t. cz. 23. §-a értelmében az egyenes adót fizetőkre és a 25. §. értelmében az egyenes adót nem fizetőkre vonatkozólag szerkesztett 1894. évi törvényhatósági utadó kivetési lajstromok azon czélból tételnek f. évi márczius hó 21-én kezdődő és f. évi április hó 4-én végződő 15 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 1-ső számú helyiségében, miszerint azokat ezen idő alatt mindenki betekinethetvén a kivetés elleni kifogásait a közigazgatási bizottsághoz czimzett és a polgármesteri hivatalban a kitétel ideje alatt beadandó kérvényben előterjeszthesse.

Arad, 1894. márczius 17. napján.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

4314/I. sz.

136. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére czennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számított három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában, a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékban „Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére“ felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve folyó évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alóirt üzletvezetőség I. osztályánál nyujtandók be.

Bánompénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márcz. hó 31-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztárában Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. évi február hó.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.